

Kortfattet redegørelse for aftalernes og overenskomsternes indhold.

Associeringsaftaler

Det europæiske økonomiske Fællesskab har siden dets oprettelse indgået associeringsaftaler med en række middelhavslande og med to grupper af afrikanske lande.

Grækenland har været associeret fællesmarkedet siden slutningen af 1962. Associeringsaftalen bygger på en toldunion og tager sigte på i løbet af en overgangstid på 12 år at afvikle told og kvantitative begrænsninger mellem EØF og Grækenland. Grækenland skal desuden tilpasse sin told over for tredielande til fællesmarkedets ydre todsatser. For at beskytte den opvoksende græske industri mod konkurrence fra tilsvarende industrier i fællesmarkedet er der i aftalen nogle særlige regler for varer, som fremstilles i Grækenland. Den græske toldafvikling for disse varer skal ske i et langsommere tempo, nemlig over en periode på 22 år. I associeringsaftalen gives også bestemmelser om, at der skal gennemføres en harmonisering af EØF's og Grækenlands landbrugspolitik. Harmoniseringen skal være gennemført senest ved udløbet af en periode på 22 år; der er dog endnu ikke taget væsentlige skridt i denne retning. Til associeringsaftalen knyttede sig en fem-årig finansprotokol, der udløb i november 1967. Inden for rammerne af denne protokol opnåede Grækenland investeringslån på i alt 125 mill. dollars stillet til rådighed. Dog indstillede Fællesskabet finanshjælp til Grækenland efter omvæltningen i april 1967. Det har medført, at 56 mill. dollars af det nævnte beløb endnu ikke er kommet til udbetaling. Gennemførelsen af associeringsaftalen er i det hele taget gået i stå siden 1967. Det europæiske Parlament vedtog i maj 1967 en resolution om, at associeringen med Grækenland kun bør løbe videre, såfremt demokratiske institutioner og rettigheder reetableres, således at græske politikere på ny kan indtage deres plads i det parlamentariske fællesudvalg mellem Europaparlamentet og Grækenland.

Tyrkiet har været associeret med EØF siden 1964. Associeringsaftalen har tre faser:

– en forberedende på 5 år,

– en overgangstid på op til 12 år, i løbet af hvilken der etableres en begrænset toldunion med EØF,

– en afsluttende periode for at nå frem til en toldunion og økonomisk integration med EØF. Til den tid skal det overvejes, om Tyrkiet skal være fuldt medlem af EØF.

I juli 1970 nåede Fællesskabet og Tyrkiet til enighed om en tillægsprotokol til associeringsaftalen, som nærmere fastlægger, hvad der skal ske i overgangsfasen. Ved ikrafttrædelsen af tillægsprotokollen indrømmer EØF fuldstændig afvikling af told og andre handelshindringer for alle tyrkiske industrivarer med undtagelse af tekstiler, hvor afvikling skal ske over 12 år. Tyrkiet skal på sin side afvikle tolden over for EF gradvis i løbet af 12 år. For knap halvdelen af den tyrkiske import fra EF kan afvikling af told udstrækkes over en periode på 22 år. Denne regel er indsat for at beskytte den tyrkiske industrialisering. Den tyrkiske landbrugspolitik skal i løbet af 22 år tilpasses fællesmarkedets landbrugssystem. Den nye protokol indeholder endvidere bestemmelser om arbejdskraften. Mellem det 12. og det 22. år regnet fra associeringsaftalens ikrafttræden (altså mellem 1976 og 1986) skal der gennemføres fri bevægelighed for lønmodtagere mellem EØF og Tyrkiet. Frem til 1969 ydede fællesmarkedet finansiel bistand til Tyrkiet med 175 mill. dollars. Ifølge en ny finansprotokol stilles der 195 mill. dollars til Tyrkiets disposition. Der er i medfør af aftalen nedsat et associeringsråd, som skal overvåge, at aftalen opfyldes af alle parter. Rådet har til dette formål beslutende myndighed. Tillægs- og finansprotokollen blev undertegnet den 23. november 1970, men er pr. 1. januar 1972 endnu ikke ratificeret, hvorfor en interimsaftale, der kun indeholder bestemmelser om vareudveksling, er indgået. Denne aftale gælder senest til den 30. september 1972.

I 1971 trådte en associeringsaftale i kraft mellem EØF og Malta. Grundlaget for associeringen er en toldunion, som skal nås i løbet af